

การยกระดับการจัดการเรียนรู้ ของครูโรงเรียนเหนือคลองประชาบำรุง โดยใช้เทคนิคการ PLC (With Growth Mindset)

การยกระดับการจัดการเรียนรู้ของคุณครูโรงเรียนเหนือคลองประชาบำรุง โดยใช้เทคนิคการ PLC (With Growth Mindset)

๑. สภาพปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ที่ครู นำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ (National Research Council, ๒๐๐๑, p. ๒๐) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการ จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ (๒๕๔๒) ที่ยึดหลักนักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และ พัฒนาตนเองได้ ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมนักเรียนให้พัฒนาทักษะ กระบวนการ คิด จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ลงมือปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น มีชีวิตชีวา ลดการถ่ายทอดความรู้จากครูสู่ นักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองจาก ประสบการณ์และการลงมือกระทำผ่านกิจกรรมที่ หลากหลาย ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและ เลือกใช้เทคนิควิธีต่างๆ เช่น การอภิปรายกลุ่ม การ แก้ปัญหา การแสดง บทบาทสมมติ การแสดงละคร กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง เกม การ ทำงาน กลุ่ม การเรียนแบบร่วมแรงร่วมใจ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน

ชั้นเรียนกับ เพื่อนและครู เพื่อพัฒนาให้มีความเข้าใจ มโนทัศน์ที่ถูกต้อง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ ทำให้การเรียนรู้ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า ท้าทายความสามารถและความสนใจของนักเรียน เกิดความคงทน เกิดทักษะและเจตคติที่ดีต่อการเรียน (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๕, สถาพร พงษ์พิบูล, ๒๕๕๕) นอกจากนี้จากงานวิจัยของนักการศึกษาสรุปไว้ว่า การจัดการ เรียนรู้เชิงรุกนั้นมีความสำคัญ ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียน ช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษ ที่ ๒๑ เช่น ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง การคิดวิเคราะห์การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ ปฏิสัมพันธ์ในการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และการทำงานกลุ่ม (ลลิตา จำนงค์ สุข, ๒๕๖๒, ศรีฝกา เจริญยศ, ๒๕๖๓) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ในการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการ ศึกษา เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยจากการศึกษา จากงานวิจัยพบว่า มีการ นำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้แก่ ครูผู้สอนทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อุดมศึกษา ซึ่งครูผู้สอนที่ได้เข้าร่วมกระบวนการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการพัฒนาทั้งด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ และความสามารถในการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้น (ขวัญตา บุญวาต และคณะ, ๒๕๖๒, ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ และ จุฬารัตน์ธรรมประทีป, ๒๕๖๓, น.) "Growth Mindset" คือทัศนคติและแนวคิดแบบยืดหยุ่นและเติบโต พัฒนาต่อไปข้างหน้า เชื่อในศักยภาพของคน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนเกิดประสิทธิภาพเป็น อย่างดี การคิดเชิงบวก ความล้มเหลวคือการเรียนรู้ เป็นต้น (ศศิมา สุขสว่าง, ๒๕๖๔)

สภาพปัจจุบันของโรงเรียนเหนือคลองประชาบำรุง พบว่ามีการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครูผู้สอนมีงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต่อ ๑ ภาคเรียน และงานวิจัยเหล่านั้นเป็นงานวิจัยคุณภาพที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาชั้นเรียน ตลอดจน การนำนวัตกรรมใหม่ๆมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับ ผู้เรียน จึงเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่าหากคุณครูมีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เข้มแข็งนั้น จะ สามารถถ่ายทอด แบ่งปัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพอันจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มี ประสิทธิภาพให้กับผู้เรียนได้ขนาดไหน ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงริเริ่ม พัฒนารูปแบบการยกระดับการจัดการ เรียนรู้ของคุณครูโรงเรียนเหนือคลองประชาบำรุง โดยใช้เทคนิคการ PLC (With Growth Mindset) เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพครูผู้สอน และคุณภาพผู้เรียน

๒. วิธีการดำเนินการให้บรรลุผล

๒.๑ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

๒.๒ สร้างนวัตกรรมสำหรับยกระดับการจัดการเรียนรู้ของคุณครูโรงเรียนเหนือคลองประชาบำรุง โดยใช้เทคนิคการ PLC (With Growth Mindset)

๒.๓ สื่อสารสร้างความเข้าใจหลักการ กรอบแนวคิด กระบวนการดำเนินงานแก่บุคลากรครูเพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน

๒.๔ พัฒนาระบบการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยบูรณาการกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๕ ดำเนินการยกระดับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยใช้เทคนิคการ PLC (With Growth Mindset)

๒.๖ นิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนผลสู่การปรับปรุงและพัฒนารูปแบบ

๒.๗ ประเมินผล สรุปผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปใช้พัฒนาต่อไป

การดำเนินการตามกิจกรรม (ตามวงจร PDCA)

ขั้นตอนที่ ๑ สสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโดยใช้เทคนิค SWOT Analysis จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทำให้ทราบถึงบริบทว่าขณะนี้ อยู่ ณ จุดใด (Where are we now?) เพื่อจัดลำดับความสำคัญและกำหนดกรอบในการพัฒนานวัตกรรม

ขั้นตอนที่ ๒ ขั้นการวางแผน (Plan) เป็นการออกแบบนวัตกรรมเพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้ของคุณครูโรงเรียนเหนือคลองประชาบำรุง โดยใช้เทคนิคการ PLC (With Growth Mindset) จากผลสรุปของการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคการพัฒนาโรงเรียนในขั้นตอนที่ ๑

ขั้นตอนที่ ๓ ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับครูผู้สอนเพื่อนำนวัตกรรมดังกล่าวไปใช้ ระบุขั้นตอนการดำเนินงานแบบ P-D-C-A อย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับรูปแบบของนวัตกรรมการบริหารที่กำหนดไว้ โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ ๔ ขั้นตรวจสอบ ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบว่านวัตกรรมดังกล่าวได้ผลเพียงใด และสามารถยกระดับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน อันจะนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้หรือไม่

ขั้นตอนที่ ๕ ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง (Action) เก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินงาน ตลอดจนเสียงสะท้อนจากครูผู้สอนถึงกระบวนการดำเนินงานตามนวัตกรรมดังกล่าว และวางแผนการพัฒนา นวัตกรรมให้ดีขึ้นต่อไป

ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

สำหรับรูปแบบนวัตกรรมที่นำเสนอ นั้นสามารถนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา การส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบดังนี้

๑) สิ่งที่ป้อนเข้า (Input) หมายถึง นโยบายจากต้นสังกัด ปัจจัยต่าง ๆ หรือองค์ประกอบต่าง ๆ อาทิเช่น แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ ทรัพยากรที่เป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์เงิน หรือข้อมูลที่ใช้ในการผลิตหรือการบริการ ซึ่งถือเป็นปัจจัยแรกที่จะนำไปสู่การกำหนดทิศทางดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา

๒) กระบวนการ (Process) หมายถึง ขั้นตอนและวิธีการในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ไปสู่เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย หรือบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน แผนงานและโครงการต่าง ๆ ด้วยนวัตกรรมที่ผู้เสนอได้คิดค้นขึ้นเพื่อก่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีคุณภาพ เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล และส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะได้กล่าวถึงกระบวนการของ GROWTH Model ดังนี้

G – Grouping – การรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนการสอน หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการชั้นเรียน ซึ่งโดยปกติแล้ว กระบวนการ PLC มักจะดำเนินการกันภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่กระบวนการ PLC with GROWTH mindset นี้ จะเป็นการกระตุ้นให้ครูผู้สอนมีการ PLC ข้ามกลุ่มสาระ อันเนื่องมาจากแนวคิดที่ว่ากระบวนการ PLC นั้นมิใช่เพื่อการพัฒนาด้านวิชาการเท่านั้น แต่ยังสามารถใช้เพื่อแลกเปลี่ยนกระบวนการ รูปแบบการสอน เทคโนโลยี สื่อดิจิทัลที่น่าสนใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุก ๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกชั้นเรียนได้ตามสถานการณ์

R – Research – การสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีวิจัยภาคเรียนละ ๑ เรื่อง โดยมุ่งเน้นทั้งการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน เพื่อใช้งานวิจัยเหล่านี้ เป็นฐานสำคัญในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนการสอน หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการชั้นเรียน

O – Open Mind – การกระตุ้น จูงใจให้คุณครูเปิดใจเรียนรู้วิธีการ กระบวนการ ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้

W – Well Planned – การวางแผนที่ดี มีการพูดคุยกับผู้รับผิดชอบ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดปฏิทินการดำเนินงานอย่างชัดเจน ตลอดจนมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน อย่างใกล้ชิด

T – Take part in – การเข้าไปมีส่วนร่วม คือการที่ผู้บริหารเข้าไปมีส่วนร่วมใน กระบวนการ PLC ตามโอกาสที่เอื้ออำนวย ตลอดจนการเข้านิเทศการจัดการเรียนรู้ของ ครูผู้สอนเพื่อนิเทศ ติดตามพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน

H – Habit Forming - การทำงานติดเป็นนิสัย จนเคยชิน คือการดำเนินการตาม กระบวนการ PLC อย่างต่อเนื่องจนเป็นหนึ่งในกิจวัตร ตลอดจนสร้างบรรยากาศการ PLC ใน ทุกกิจกรรม ไม่เฉพาะการจัดการเรียนรู้ แต่ยังนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มสาระ การดำเนินงานในกลุ่มงานบริหารวิชาการ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่องอัน จะส่งผลให้สามารถดำเนินงานด้านต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุณครูรวมไปถึงบุคลากร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอยู่ตลอดเวลา ทั้งยังเป็นการสร้างสัมพันธภาพอันดีภายในองค์กร อีกด้วย

ผลลัพธ์ (Output) หมายถึง ความสำเร็จ ผลงานหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้น

- ๑) Smart Teacher ครูสามารถจัดการชั้นเรียน ตลอดจนจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒) Smart Student นักเรียนสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพของครูผู้สอน

๓. ผลลัพธ์การพัฒนา

๓.๑ เชิงปริมาณ

๓.๑.๑ ครูผู้สอนร้อยละ ๑๐๐ เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC)

๓.๑.๒ ครูผู้สอนร้อยละ ๑๐๐ มีทักษะการจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน

๓.๑.๓ ครูผู้สอนร้อยละ ๑๐๐ มีงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ เรื่อง โดย มุ่งเน้นที่การแก้ปัญหาในชั้นเรียน และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยการประยุกต์ใช้นวัตกรรม ต่างๆ โดยครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะมีการดำเนินงานและรายงานผลตามกระบวนการ PLC อย่างเป็นระบบขั้นตอน มีการวัดและประเมินผล นำเสนอต่อผู้บริหาร ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ส่งผล ให้การดำเนินงาน ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย ทั้งสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีผลการ

ปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่ปรากฏให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ตั้งแต่ระดับกลุ่มเครือข่าย เขตพื้นที่ ภูมิภาค จนถึงระดับชาติ อันส่งผลให้ผู้ปกครองไว้วางใจส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในทุกปี การศึกษา อีกทั้งยังส่งผลให้คุณครูสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๓.๒ เชิงคุณภาพ

๓.๒.๑ ครูผู้สอนมีการบูรณาการการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ และมีทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม และนำนวัตกรรมไปใช้และเผยแพร่

๓.๒.๒ ครูผู้สอนมีงานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อแก้ปัญหาชั้นเรียน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

๓.๒.๓ ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียนและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

๓.๒.๔ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๖๖

๔. จุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนา และข้อคิดเห็น

๔.๑ จุดเด่น ครูและบุคลากรมีความพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ และการดำเนินกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา

๔.๒ จุดที่ต้องพัฒนา ควรจัดให้มีการนำเสนอ Best ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ อันจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาต่อไป